

ਥਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ, ਖਰ ਸੁਰਗ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਕਥਨ ਕਿ ‘‘ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਦੱਬੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਉਸ ਉੱਪਰਲੇ ਸੱਦੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਲਵਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹੈ’’ (3: 14) ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਮਸ ਐਮ. ਟੇਲੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ‘‘ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਵੱਲੋਂ’’ ਆਖਿਆ ਹੈ।¹ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ‘‘ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ’’ ਮਨ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ (3: 19) ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਸੁਰਗ ਵੱਲ ਤੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ‘‘ਸੁਰਗ ਦੀ ਪਰਜਾ’’ ਹਨ (3:20), ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਇਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ, ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੋਣਾ, ਪਰ ਸੁਰਗ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਭਾਵ ਇਸ ‘‘ਜਗਤ ਵਿਚ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 17: 11, 16) ਪਰ ‘‘ਜਗਤ ਦੇ ਨਹੀਂ’’ (3: 17) ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ-ਅਤੇ-ਹੁਣ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ-ਅਤੇ-ਉਦੋਂ ਵਿਚ ਖਿੱਚਾ ਧੂਈ ਚੱਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਮੇਰਾ ਮਨ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਰਗੀ ਵਸਤਾਂ ਤੇ?’’

ਮੰਨਣ ਲਈ ਇਕ ਨਮੂਨਾ (3:17)

¹⁷ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਰਲ ਕੇ ਮੇਰੀ ਰੀਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਜੋ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਮੂਨੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 17. ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਇਤ 17 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੇ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਰਲ ਕੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ‘‘ਦੇ ਨਾਲ’’ (*sun, ਸਨ*)² ਲਈ ਉਪਸਰਗ ਨਾਲ ‘‘ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ’’ (*mimētēs, ਮਿਮੇਟਸ*) ਲਈ ਪੂਰਵਸਰਗ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ *summimētēs* (*ਸੁਮਿਨੇਟਸ*) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ‘‘ਦੇ ਨਾਲ’’ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲਾ ਉਪਸਰਗ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ KJV)। ਇਸ ਕਰਕੇ NASB ਵਿਚ ਇਹ ‘‘ਰਲ ਜਾਓ’’ ਹੈ।

ਕਾਹਦੇ ਨਾਲ ਰਲ ਜਾਓ? ਕੁਝ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਵਾਲੀ ਹਦਾਇਤ ਮੇਰੀ ਰੀਸ ਕਰੋ ਵਿਚ ਰਲਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘‘ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਰੀਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣ ਜਾਓ।’’ ਕੀ ਪੌਲੁਸ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ? ਨਹੀਂ, ਉਹ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ (3: 12, 13)।

ਯਕੀਨਨ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕ ਸਮਝ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਗੂੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਇਵੇਂ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ: ‘‘ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਭਨੀ ਗੱਲੀਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋ’’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:1; ਵੇਖੋ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:6)। ਯੋਗਤਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ (3:4–11)। ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸੀ (3:12–14), ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ (3:15, 16)। ਆਇਤ 17 ਉਹਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ‘‘ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਮੇਰਾ ਰਵੱਈਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ। ਧਿਆਨ ਸੁਰਗੀ ਮਕਸਦ ਵੱਲ ਰੱਖੋ।’’

ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਰੀਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ (ਵੇਖੋ 1:27), ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਮਝਾਇਆ: ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਜੋ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਚਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਨਮੂਨੇ ਹਾਂ। ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ‘‘ਚੱਲਣਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਜੀਉਣਾ’’ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਜ਼ੂਬਰ 1:1; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:7)। ਰੀਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ, ਜੋ ਫਿਲਿੱਪੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ (2:25), ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ (2:19) ਹੋਣਾ ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਕਾ ਮਸੀਹੀ (ਵੇਖੋ 3:15) ਚੰਗਾ ਨਮੂਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਦੋ ਵਾਧੂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*skopeō*, ਸਕੋਪਿਓ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਪਛਾਣ ਰੱਖੋ’’ ਹੈ। ਇਹ ਆਇਤ 14 ਵਾਲੇ ‘‘ਨਿਸ਼ਾਨੇ’’ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ। ‘‘ਨਿਸ਼ਾਨਾ’’ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਰੂਪਕ ਉਸ ਅੰਤਮ ਰੇਖਾ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੌੜਾਕ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਟਿਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। *Skopeō* ਵਿਚ ਵੀ ਵੇਖਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ: ‘‘ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ’ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।’’³ ਰੋਮੀਆਂ 16:17 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ (‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜ ਲਿਆ ਕਰੋ’’), ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ।⁴ ਰਸੂਲ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਲਈ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ’’ ਲਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ‘‘ਨਮੂਨੇ।’’ ‘‘ਨਮੂਨੇ’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਜਿਸ *typos* (ਟਾਪੋਸ) ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਟਾਈਪ’’ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 8:5)। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਚਿਆਂ (ਰੋਮੀਆਂ 6:17) ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਮੂਨਿਆਂ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:6, 11; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:7) ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (3:18, 19)

³ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਹਲੇ ਅਜਿਹੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ

ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਭੀ ਰੁਦਨ ਕਰ ਕੇ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਓਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ ਹਨ।¹⁹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਬਿਨਾਸ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਈਸ਼ੁਰ ਢਿੱਡ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੁਮੰਡ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਮ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਇਤਾਂ 18, 19. ਹਰ ਚੰਗੇ ਨਮੂਨੇ ਲਈ ਕਈ ਬਾਰੇ ਨਮੂਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕਿਸ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੰਜ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਮਝਾ ਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਰੀਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਇਦ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਦੌਰੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 3: 1)। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੌਕਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਸੀ। ਕਈ ਲੇਖਕ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਕੌਣ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 3 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਨ (ਆਇਤ 2)। ਇਹ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ ਸਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ‘ਜੇ ਸਰਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮ ਪਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮਸੀਹ ਐਵੇਂ ਹੀ ਮੋਇਆ’ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2: 21)। ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਬਿਨਾਸ ਸੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਹੜੇ ‘ਸਰਾ ਨਾਲ ਧਰਮੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ’ ਹਨ ਉਹ ‘ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਗਏ’ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5: 4)। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਈਸ਼ੁਰ ਢਿੱਡ ਹੈ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਜਟਿਲ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਜਿਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੁਮੰਡ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਮ ਉੱਤੇ ਹੈ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੁਮੰਡ ਕਰਨ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਸੁੰਨਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ‘ਸ਼ਰਮ’ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਨੰਗੋਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ [ਵੇਖੋ ਮੀਕਾਹ 1: 11; ਨਹੂਮ 3: 5])। ਰੀਤਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੇ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਯਹੂਦੀ ਮੱਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਹੋਰਨਾਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3: 18, 19 ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।¹⁵ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ‘ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ’ ਹੀ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 16: 24)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ‘ਵਿਨਾਸ’ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ‘ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੰਮ’ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਉਹ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨਾ ਹੋਣਗੇ’ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5: 19–21)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਈਸ਼ੁਰ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਢਿੱਡ’ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਖੇ ਘੁਮੰਡ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ‘ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ’ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਸੀ,¹⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਉਹ ਰੋ ਹੀ ਪਿਆ। ‘ਰੁਦਣ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ *klaiō* (ਕਲੋਇਓ) ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਦੁੱਖ ਦਾ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਇਜ਼ਹਾਰ’¹⁷ (3: 18)। ਇਸ ਸੱਚ ਨੇ ਕਿ ਇਹ ਬੁਠੇ ਗੁਰੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਪਿਆਰੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਖ਼ਤਰਾ ਸਨ, ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਦਿਲ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ‘‘ਵਿਨਾਸ’’ ਹੀ ਸੀ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਬਿਨਾਸ’’ *apōleia* (ਅਪੋਲੇਆ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਫ਼ਿਰ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (1:28); ਇੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਪਰਮੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 7:13; 2 ਪਤਰਸ 3:7; ਪਰਕਾਸ਼ 17:8, 11)।^੯ CEV ਵਿਚ ‘‘... ਉਹ ਨਰਕ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ’’ ਹੈ!

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵਿਚ ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਈਸੁਰ ਢਿੱਡ ਹੈ’’ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਈਸੁਰ ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ (ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ) ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਹਿਮ ਹੈ ਯਾਨੀ ਉਹ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ *koilia* (ਕੋਇਲਿਆ) ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਢਿੱਡ’’ ਹੀ ਹੈ (NASB ਵਿਚ ਭੁੱਖ-ਅਨੁਵਾਦਕ)। ਪੌਲਸ ਦੀ ਡਾਂਟ ਵਿਚ ਖਾਣ ਦੀ (ਪੇਟੂ; ਵੇਖੋ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 21:20; ਕਹਾਉਤਾਂ 23:21; 28:7; ਤੀਤੁਸ 1:12) ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਤ (ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਨਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ) ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਰੀਰਕ ਲਾਲਸਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਵੀ ਹੈ, ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।^{੧੦} NCV ਵਿਚ ਹੈ, ‘‘ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।’’ ਰੋਮੀਆਂ 16:17, 18 ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੁਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਵਚਨ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਾਤੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਭ ਲਈ ਸਵਾਰਥ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲੋਭ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਦਾ ਵੇਰਵੇ ਭਰਿਆ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੁਮੰਡ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਮ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅੱਜ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਖ਼ਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਆਇਤ 19 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘‘ਦਾ ਮਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ’’ ਸੀ। LB ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਵੇਂ ਹੈ: ‘‘... ਉਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੋਚਦੇ ਹਨ।’’ ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਅਰਡਮੈਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।’’¹⁰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਨਰਕ ਲਈ ਤੈਅ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਇਸ ਜਗਤ ਨੂੰ *ਸਮਰਪਿਤ* ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।¹¹

ਪਾ ਲੈਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ (3:20-4:1)

²⁰ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੁਰਗ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਅਸੀਂ ਇਕ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ²¹ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਸਾਡੀ ਦੀਨਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਟਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤੇਜ਼ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

¹ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਮੁਕਟ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਤਰਾਂ, ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ।

ਆਇਤ 20. ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਪੌਲਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿਚਲੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ‘‘ਅਤੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਦੇ ਰੂਪ ਜੇਹੇ ਨਾ ਬਣੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਜਾਓ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 12:2ਓ)।

ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ‘ਉਤਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਚਿੱਤ ਲਾਓ, ਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਹਨ’ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:2)। ਜੇ. ਬੀ. ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 3:2 ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ, ‘ਆਪਣਾ ਮਨ ਸੁਰਗੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਲਗਾਓ ਨਾ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ।’

ਇਕ ਸੁਰਗੀ ਗੱਲ ਜਿਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਹ *ਸੁਰਗੀ ਸਥਾਨ* ਸੀ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਨਮੂਨੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਪਿੱਛੋਂ ਪੌਲਸ ਨੇ 3:17 ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।¹² ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਅਸੀਂ ਸੁਰਗ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹਾਂ।**¹³ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*politeuma*, *ਪੌਲਾਈਟੇਮਾ* ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਸ਼ਬਦ ‘ਪਰਜਾ ਹਾਂ’ 1:27 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਾਓਂ ਰੂਪ ਹੈ। 1:27 ਵਾਲੇ ‘ਤੁਸੀਂ ... ਜੇਗ ਚਾਲ ਚੱਲੋ’ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਾਉਂ ਰੂਪ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੌਡਟ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ 3:20 ਨੂੰ ‘ਅਸੀਂ ਇਕ ਸੁਰਗ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹਾਂ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਰੂਪਕ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਲਿੱਪੋ ਰੋਮ ਦੀ ਇਕ ਬਸਤੀ ਸੀ। ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਸਨ। ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀ ਰੋਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰੋਮੀ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ‘ਪਰਦੇਸੀ’ (ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼) ਭਾਵ ‘ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਓਪਰੇ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸੀ ਹਾਂ’ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:13; ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 2:11)। ਸਾਡੇ ਨਾਂਅ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ‘ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ’ (ਵੇਖੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:3; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:23)। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ‘ਆਰਜ਼ੀ ਪਤਾ’ ਹੈ। ਪਰ ਸੁਰਗ ਸਾਡਾ ‘ਪੱਕਾ ਪਤਾ’ ਹੈ। ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਾਸ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਫਵਾਦਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਚਲਦੇ ਹਾਂ, ਉਹਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਆਸ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਥੋਂ ਮਸੀਹੀ ਸਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੌਲਸ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਨ ਇਕ *ਸੁਰਗੀ ਵਿਅਕਤੀ* ਤੇ ਲਾਈ ਰੱਖਣ। ਸੁਰਗ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਨੇ ਇਉਂ ਦੱਸੇ, ਜਿੱਥੋਂ **ਅਸੀਂ ਇਕ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।** ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਦੀ ਰਾਹ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਸਕੇ (3:10, 11)। ਐਲੇਸ ਮੋਟਾਇਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਅਸੀਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਪਾਪ ਅਤੇ ਲੋਭ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ; ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਭਾਵ ਅਬਰਾਹਾਮ, ਯਸਾਯਾਹ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ; ਆਪਣੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਦੀ; ਸੁਰਗੀ ਥਾਂਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ। ਹਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਦੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧਕੇ ਉਸ ਇਕ ਗੱਲ ਦੀ ਜੋ ਸੁਰਗ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੇਵਲ ਜਿਹਦੇ ਰਾਹੀਂ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਸੰਗਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ, ... ਉਹ *ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ*, *ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ* ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ‘ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦਾ *ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੰਗ* ਰਹਾਂਗੇ।’¹⁴

ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਘੜੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਮਸੀਹ ਨੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 1-4)। ਜਦ ਉਹ ਉੱਪਰ ਉਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਕ ਰਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਇਹ ਯਿਸੂ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਪਰ ਉਠਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 1: 11)। ਇਸ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਲ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਉਮੀਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4: 13-5: 2; ਤੀਤੁਸ 2: 13; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9: 28)। ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਥ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਮਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਤਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। “ਉਡੀਕ ਵੀ ਕਰਦੇ” ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ *apekdechomai* (ਅਪੇਕਡੇਕੋਮਾਇ) ਹੈ। “ਪਾਉਣਾ” *dechomai* (ਡੇਕੋਮਾਇ) ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਦੋ ਉਪਸਰਗਾਂ *apo* (ਅਪੋ) ਅਤੇ *ek* (ਏਕ) ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਇਹ ਇਕ ਜਟਿਲ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। “[ਨਵੇਂ ਨੇਮ] ਵਿਚ ਅੱਠ ਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ... ਇਹ ਉਹਦਾ ਖ਼ਾਸ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਲਈ ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤੜਫ਼, ਉਹਦੀ ਮੁਬਾਰਕ ਆਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਿਲੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।”¹⁵

“ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ” ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਲਈ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ; ਪਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਹ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਭਾਵ ਇਸ ਪਾਪ ਭਰੇ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਡਾਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਦੀਪਕਾਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲਿਜਾਣ ਆਵੇਗਾ।

ਮੁੱਢਲੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਆਮਦ ਦੀ “ਉਡੀਕ” ਤੇ ਲਾਉਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, “ਆਮੀਨ! ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਆ” (ਪਰਕਾਸ਼ 22: 20)!

ਆਇਤ 21. ਪ੍ਰਭੂ ਜਦ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਨੋਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਵਾਂਗੇ (ਮੱਤੀ 25: 31, 32)। ਉਹਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ ਜਦਕਿ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਨਰਕ ਵਿਚ (ਮੱਤੀ 25: 34, 41, 46)। ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਲਈ, ਭਾਵ ਬੁੱਢੇ ਪੌਲੁਸ ਲਈ ਜਿਸਦਾ ਜਿਸਮ ਦਿਨ ਬ ਦਿਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਰੋਮਾਂਚਕਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇਹ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਾਡੀ ਦੀਨਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਟਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤੇਜ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

“ਸਾਡੀ ਦੀਨਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ”¹⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵ ਉਹ ਦੇਹਾਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਮਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ: “ਹੱਦਾਂ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ, ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਕੜੀਆਂ, ਪੀੜਾਂ ਵਿਚ ਪਈਆਂ, ਅਤੇ ਮੌਤ ਵਾਸਤੇ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।”¹⁷ “ਆਪਣੇ ਤੇਜ ਦੇ ਸਰੀਰ” ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ

ਦੇਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ‘‘ਜਲਾਲੀ ਦੇਹ’’ (KJV) ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਦੇਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਹੈ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਮਗਰੋਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ।

‘‘ਵਟਾ ਕੇ’’ ਅਤੇ ‘‘ਨਿਆਈ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ‘‘ਵਟਾ ਕੇ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *metaschēmatisō* (ਮੇਟਾਸ਼ੇਮਟਿਜ਼) ਉਪਸਰਗ (*meta*, ਮੇਟਾ ‘‘ਦੇ ਵਿਚ’’ ਦੇ ਨਾਲ *schēma* (ਸਕੇਮਾ) ਦਾ ਉਪਸਰਗ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਨਿਆਈ’’ (*summorphos*) ਉਪਸਰਗ *sun* (‘‘ਦੇ ਨਾਲ’’) ਨਾਲ *morphē* ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। *Schema* ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ *morphē* ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬਦਲਦਾ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਰੂਪ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ। ‘‘ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਜਦ ਉਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਵਰਗੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਜਿਹਾ ਹੈ ਤਿਹਾ ਹੀ ਉਹ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ’’ (1 ਯੂਹੰਨਾ 3:2)!

ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹਦੀ ਸਮਝ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ? ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। ਅਰਡਮੈਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਸਾਡੀ ਜਿਗਿਆਸਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।’’¹⁸ ਫ਼ਿਲੱਪੀਆਂ 3:20 ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਟੀਕਾ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਪਰ ਕੋਈ ਆਖੇਗਾ ਭਈ ਮੁਰਦੇ ਕਿੱਕੁਰ ਜੀ ਉੱਠਦੇ ਅਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਦੇਹੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਨਦਾਨਾ, ਜੋ ਕੁਝ ਤੂੰ ਬੀਜਦਾ ਹੈਂ ਜੋ ਉਹ ਨਾ ਮਰੇ ਤਾਂ ਜੰਮੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਬੀਜਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਉਹ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਬੀਜਦਾ ਜੋ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਨਿਰਾ ਇਕ ਦਾਣਾ ਭਾਵੇਂ ਕਣਕ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਕਾਸੇ ਦਾ। ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਨੂੰ ਭਾਇਆ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰੂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਦੇ ਬੀ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਰੂਪ।

... ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਕਿਆਮਤ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਸਵਾਨ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਵਿਨਾਸੀ ਜੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਬੇ ਪਤ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਰਤਾਪਵਾਨ ਜੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਰਬਲ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਲਵੰਤ ਜੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪ੍ਰਾਣਕ ਸਰੀਰ ਹੋਕੇ ਬੀਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਤਮਕ ਸਰੀਰ ਹੋ ਕੇ ਜੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਕ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਾਂ ਆਤਮਕ ਸਰੀਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਆਦਮ ਜੀਉਂਦੀ ਜਾਨ ਹੋਇਆ, ਛੇਕੜਲਾ ਆਦਮ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਆਤਮਾ ਹੋਇਆ। ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣਕ ਹੈ, ਫੇਰ ਇਹ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਕ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਣਿਆ। ਦੂਜਾ ਮਨੁੱਖ ਸਰਗੋਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਉਹ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸੁਰਗ ਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਉਹ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਸੁਰਗ ਦੇ ਹਨ। ... ਵੇਖੋ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਭੇਤ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੱਭੋਂ ਨਹੀਂ ਸੋਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਸੱਭੋਂ ਛਿੰਨ ਭਰ ਵਿਚ ਅੱਖ ਦੀ ਝਮਕ ਵਿਚ ਛੇਕੜਲੀ ਤੁਰ੍ਹੀ ਫੁਕਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਤੁਰ੍ਹੀ ਫੁਕੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਰਦੇ ਅਵਿਨਾਸੀ ਹੋ ਕੇ ਜੀ ਉੱਠਣਗੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾਸਵਾਨ ਅਵਿਨਾਸ ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਪਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮਰਨਹਾਰ ਅਮਰਤਾ ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਪਾਵੇ। ਇਹ ਨਾਸਵਾਨ ਅਵਿਨਾਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਹ ਮਰਨਹਾਰ ਅਮਰਤਾ ਨੂੰ ਉਦਾਲੇ ਪਾ ਚੁੱਕੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਲ ਜਿਹੜੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਮੌਤ ਫਤਹਿ ਦੀ ਬੁਰਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਹੇ ਮੌਤ, ਤੇਰੀ ਫਤਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਹੇ ਮੌਤ, ਤੇਰਾ ਡੰਗ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ... ਪਰ ਧੰਨਵਾਦ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਫਤਹ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ! (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:35-57)।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਬਦਲਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਰੀਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਿਉਂ ਲਾਈਏ? ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ *ਸੁਰਗੀ ਮਕਸਦ* ਤੇ ਭਾਵ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਦੀਨਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ’ ਬਦਲਣ ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:20; RSV)।

ਕੀ ਮਸੀਹ ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਨਾਟਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਵਾਕ ਸੁਰਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਹੈ। ‘ਸ਼ਕਤੀ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ *energeia* (ਇਨਰਜੀਆ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਰਜਾ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘energy’ (ਇਨਰਜੀ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ‘ਏਨਰਜੇਆ ਕੇਵਲ ‘ਸ਼ਕਤੀ’ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ‘ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ,’ ‘ਅਮਲ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ,’ ‘ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸ਼ਕਤੀ’ ਹੈ’¹⁹ (ਵੇਖੋ KJV)। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸ਼ਬਦ ‘ਸ਼ਕਤੀ’ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *dunamai* (ਡੁਨਾਮਈ) ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ‘ਡਾਇਨਾਮਾਈਟ’ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਿਸਫ਼ਟ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ‘ਸ਼ਕਤੀ’ ਹੈ? ਉਹਦੇ ਕੋਲ ‘ਸਾਰਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ’ ਹੈ (ਮੱਤੀ 28:18)। ‘ਸੱਭੋ ਕੁਝ ਉਹਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ’ ਗਿਆ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:22; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:27ਓ)। ‘ਉਹ ... ਆਪਣੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨਾਲ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਲ ਕੇ’ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1:3)। ਉਸਦੀ ‘ਸ਼ਕਤੀ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਮਲ ਹੈ।’²⁰ ‘ਸਭ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ’ ਯਿਸੂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਆਪਣੀ ਸੁਰਗੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਨਾਸਵਾਨ, ਸਰੀਰਕ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਦੇਹਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਭਾਵ ਰੂਹਾਨੀ ਦੇਹਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸੁਰਗੀ ਜ਼ੋਰ 4:1 ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਰਗੀ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ: ‘ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਮੁਕਟ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਤਰਾਂ, ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ।’ ‘ਸੋ’ ਸ਼ਬਦ ਅਧਿਆਇ 3 ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਾ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 130 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠ ‘ਜਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ’ ਵਿਚਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੀ ਆਇਤ 1 ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ‘ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ’ ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਰੂਹਾਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵ ਉਸ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਆਦਮੀ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

‘ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ’ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਿਣ।’ ‘ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ *stēkō* (ਸਟੇਕੋ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਜੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਨਾ ਹਿੱਲੇ ਡੋਲੇ, ਬਿਨਾਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟੇ ਸਿੱਧੇ ਖਲੋਤੇ ਰਹਿਣਾ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10–17)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਲਾਲਸਾ (ਰੋਮੀਆਂ 12:2; 1 ਯੂਹੰਨਾ 2:16), ਬੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਖਿੱਚ

(ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:30; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:3), ਅਤੇ ਸਤਾਅ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:12)। ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ‘‘ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ!’’ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ‘‘ਡਟੇ ਰਹੋ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰ ਲੱਥ ਜਾਵੇ!’’ ਉਹ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ‘‘ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਅਡੌਲ ਹੋਵੋ’’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:58)।

‘‘ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ’’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ’’ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਉਸ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10)।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (3:17)

3:17 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਨਮੂਨੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਨਮੂਨੇ ਬਣਨ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਪਦਾਇਸ਼ੀ ਨਕਲ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਸੂਟ ਪਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਅੱਜ ਦੇ ਹੁਨਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਕਲ ਮਾਰ ਕੇ ਹੀ ਸਿੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਕ ਗੱਲ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:10; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:13) ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜਿਹੜਾ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਿਮਤ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ‘‘ਮੇਰੀ ਨਕਲ ਕਰੋ।’’ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹਰ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੇ ਜਾਂ ਨਾ ਉਸ ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 3:1)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 5:13-16)। ਅਸੀਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਨਮੂਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਮਾੜੇ। ਆਪਣੇ ਮਨ ਸੁਰਗੀ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਆਓ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ ਕੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ (3:18, 19)

18 ਅਤੇ 19 ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮਕਾਂਡੀਆਂ (ਯਹੂਦੀ ਮਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਨੂੰ ਮੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ) ਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ‘‘ਉਦਾਰਵਾਦੀ’’ (ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਨ ਕਿ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਸਭ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਗਭਗ ਹਰ ਗਲਤ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਮੂਵਮੈਂਟ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਓ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਕਤ 18 ਅਤੇ 19 ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਇਕ ਝਾਤ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ।

ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਲੋਕ ‘‘ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ’’ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਸੀਹੀਅਤ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ‘‘ਸਲੀਬ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ’’ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:16); ‘‘... ਸਾਡੇ ਭਾਣੇ ਜਿਹੜੇ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ

ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ' (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:18)। ਪੌਲਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਮੈਂ ਇਹ ਠਾਣ ਲਿਆ ਭਈ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਸਗੋਂ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਾਂ' (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:2)। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, 'ਪਰ ਮੈਥੋਂ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੇ' (ਗਲਾਤੀਆਂ 6:14)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲੀਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਉਹ ਲੱਠਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਹ ਮਰਿਆ ਸੀ ਬਲਕਿ ਪੂਰੀ ਸਲੀਬ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪਿਆਰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸੁ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਸਾਡੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ, ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਗੈਰਾ ਵਗੈਰਾ।

ਕੋਈ ਸਲੀਬ ਦਾ ਵੈਰੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਜੋ ਜਿਸੁ ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਉਹਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਗੁੱਟ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਲੀਬ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੇਈਮਾਨ ਮਸੀਹੀ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਅਤੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ 'ਜੇ ਓਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਅਤੇ ਸਰੀਹਨ ਬੇਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ' (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:6)। ਉਹ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਯਾਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਲੀਬ ਦੇ ਵੈਰੀ ਹਨ। ਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਲੀਬ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨੀ (3:19)

3:19 ਵਿਚ 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੁਮੰਡ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਮ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਵਾਕਅੰਸ਼ CEV ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਘਿਣਾਉਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ।' ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ:

- ਸਰੀਰਕ ਸੋਸ਼ਣ ਤੇ ਸ਼ੇਖੀਆਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ।
- ਇਹ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਵੱਧ ਪੀ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿੰਨਾ ਵੱਧ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।
- ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ 'ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਿਆ' (ਜਾਂ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ) ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ।
- ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ 'ਬਰਦਾਸ਼ਤ' ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:2)।
- ਕਿਤਾਬਾਂ, ਨਾਟਕ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਗੰਦਮੰਦ ਅਤੇ ਕੁਫ਼ਰ ਜਾਂ ਨੰਗਪੜੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਰਾਮਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਭਚਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕੰਮ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਯਿਰਮਿਯਾਹ 6:15 ਚੇਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: 'ਕੀ ਓਹ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਏ ਜਦ ਓਹਨਾਂ ਨੇ ਘਿਣਾਉਣੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ? ਨਹੀਂ, ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਏ।' ਯਸਾਯਾਹ 5:20 ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ: 'ਹਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਭਲਿਆਈ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਆਖਦੇ ਹਨ! ਜਿਹੜੇ ਅਨੁੇਰ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦੇ ਥਾਂ, ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਅਨੁੇਰ ਦੇ ਥਾਂ ਰਖਦੇ ਹਨ! ਜਿਹੜੇ ਕੌੜੇ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਦੇ ਥਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਨੂੰ ਕੌੜੇ ਦੇ ਥਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ!' ਥੌਮਸ ਮੈਂਟਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ 'ਗਿਰਿਆ

ਹੋਇਆ ਆਦਮੀ ... ਮੂਧਾ ਪਿਆ ਆਦਮੀ ਹੈ; ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰ ਉੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਨਫਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ; ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਉੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਉੱਥੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।'²²

‘ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਰਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ’ (3: 19, 20)

ਇਸ ਵਕਤ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਹੋ, ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ? ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵੇਖੋ? ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹੋ? ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੂਹੋ, ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਫਰਨੀਚਰ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਘਾਹ ਨੂੰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜ ਇੰਦਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਕਫ਼ ਹਾਂ। ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ (2 ਪਤਰਸ 3:4, 9, 10)। ਉਹ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੱਕਾ ਘਰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲਗਾਅ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੇਮਸ ਐੱਮ. ਟੋਲੇ, *ਨੋਟਸ ਆਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਸੈਨ ਫਰਨੈਂਡੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਟੋਲੇ ਪਬਲੀਸਿੰਗ, 1972), 59 (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)। ²ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਚ *sun* ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ *sum* ਹੈ। ³ਡਬਲਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ, *ਦ ਐਕਸਪੈਂਡੇਡ ਵਾਈਨਜ਼, ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਜ਼*, ਸੰਪਾ. ਐਡੀ. ਜੌਨ ਆਰ. ਕੋਹਲਨਬਰਗਰ III (ਮਿਨਿਆਪੋਲਿਸ: ਬੈਬਨੀ ਹਾਊਸ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1984), 715. KJV ਵਿਚ ‘ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਾਓ’ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਾਉਣਾ, ਲਿਖਣਾ ਹੈ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਵਾਕ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: ‘ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਾ ਲਓ।’ ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ⁴ਜੈਰਲਡ ਐੱਫ਼. ਹਾਏਰਨ, *ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼, ਵਰਡ ਬਿਬਲਿਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਜਿਲਦ 43 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1983), 159. ⁵ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੂਠੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ ਵੱਖੋ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖੋ ਵੱਖੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਇਹ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦਾ ਇਖਤਿਆਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 6: 1), ਜਾਂ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਗਿਆਨਵਾਦੀ ਜਮਾਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਚੇਰਾ ‘ਗਿਆਨ’ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20) ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਛੁਟ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਯੂਹੰਨਾ 2:3, 4)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਲਿਬਰਤਾਨੀ’ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 5:13)। ਸਹੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਆਮ ਵੇਰਵਾ 2 ਪਤਰਸ 2 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁶ਕਈ ਟੀਕਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਹੂਦੀ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ਰ ਗੁਰੂਆਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਬੂਠੇ ਗੁਰੂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੌਲਸ ਐਨਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ (‘ਰੋ ਰਿਹਾ’) ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ⁷ਵਾਈਨ, 1218. ⁸ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ ‘ਨਾਸ਼’ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਤਾਂ ਉਹ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਵਜੂਦ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ); ਪਰ *apoleia* ਸ਼ਬਦ “ਵਜੂਦ” ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੈਰੀਅਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵਾਈਨ, 295)।^੧ ਕੁਝ ਟੀਕਾਕਾਰ “ਢਿੱਡ” ਜਾਂ “ਪੇਟ” ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਭਾਗ ਲਈ ਕੋਮਲ ਭਾਸ਼ਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਵਚਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮੰਜੂਰ ਸੈਕਸ ਹੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ, ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:4); ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 13:9; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:18)। (NASB ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “*fornication*” (ਹਰਾਮਕਾਰੀ) ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “ਇਮੋਰੈਲਿਟੀ” ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁰ ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਅਰਡਮੈਨ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਦ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1932; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁੱਕ ਹਾਊਸ, 1983), 128.

¹¹ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਸਵਿੰਡਲ, *ਲਾਫ ਅਗੇਨ ਤੋਂ* ਲਈ ਗਈ ਸੀ (ਡਲਾਸ: ਵਰਡ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ, 1992), 166. ¹²ਆਇਤਾਂ 18 ਅਤੇ 19 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰੈਕਟ ਵਿਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਗੱਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (KJV ਵਿਚ ਬਰੈਕਟਾਂ ਵੇਖੋ।) ¹³ਟੀਕਾਕਾਰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:20, 21 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵੱਲੋਂ ਭਜਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ। ¹⁴ਐਲੇਸ ਮੋਟਾਇਰ, *ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼: ਜੀਜ਼ਸ ਅਵਰ ਜੌਇ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਿੰਗ ਟੂਡੇ (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1984), 196. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:17 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ¹⁵ਹਾਅਬੋਰਨ, 171. ¹⁶ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਾਡੀ ਦੀਨਹੀਨ ਦੇਹ।” “ਹੀਨਤਾ” ਓਸੇ ਮੂਲ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ 2:3 ਵਿਚ “ਅਧੀਨਗੀ” ਅਤੇ 2:8 ਵਿਚ “ਨੀਵਿਆਂ।” ¹⁷ਏਵਨ ਮੇਲੋਨ, *ਪ੍ਰੈੱਸ ਟੂ ਦ ਪ੍ਰਾਈਜ਼: ਸਟੱਡੀ ਇਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਟਵੰਟਿਅਥ ਸੈਂਚੁਰੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ, 1991), 98. ¹⁸ਅਰਡਮੈਨ, 130. ¹⁹ਹਾਅਬੋਰਨ, 173. ²⁰ਰਿਚਰਡ ਬੀ. ਗੱਡਿਨ, ਜੂਨੀ., ਨੋਟਸ ਆਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼, *ਦ NIV ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਕੈਠਬ ਬਾਰਕਰ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸਿਗਨ: ਜੌਂਡਰਵਨ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1808.

²¹ਵਾਈਨ, 1084. ²²ਜੌਨ ਏ. ਨਾਈਟ, ਵਿਲੀਅਮ ਐਮ. ਗ੍ਰੇਟਹਾਊਸ ਐਂਡ ਜੇ. ਫਰੇਡ ਪਾਰਕਰ, *ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼, ਕੋਲੋਸਿਅੰਜ਼, ਫਿਲੋਮੋਨ*, ਬੀਕਨ ਬਾਈਬਲ ਐਕਪੋਜਿਸ਼ੰਜ਼ (ਕੈਂਸਸ ਸਿੱਟੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਬੀਕਨ ਹਿਲ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1985), 108 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।